

Slovenski misijonski zdravnik dr. Janez Janež (drugi od leve) na Formozi, ob priložnosti odlikovanja z naslovom „najboljšega človeka“, ki mu ga je podelila kitajska narodna vlada, kot tudi drugim štirim krščanskim misijonarjem.

KM

CRISTIANISMO Y POBREZA

Por MANUEL DE UNCITI

"Illuminare", oct. de 1968.

Por otra parte, la Iglesia ha de mantenerse en la pobreza interior de saberse instrumento —y mero instrumento— para proclamar al Dios que salva. Esta salvación es dada por Dios a todos los hombres y aun antes de que la Iglesia inicie su apostolado misionero, el Espíritu de Dios trabaja para la salvación en todos los hombres. La Iglesia misionera deja caer la lluvia del Evangelio sobre tierras, que antes han sido mojadas por la gracia interior del Espíritu. Su pobreza misionera consiste en saber que "llueve sobre mojado". El Concilio ha afirmado en varios documentos que la Iglesia reconoce gozosamente el legado de verdad, de bondad, de moralidad, de justicia, que entrañan muchas religiones no cristianas. Ha pedido a todos los creyentes en Cristo que respetemos estos datos positivos de las religiones no cristianas y que tengamos la suficiente holgura de alma —pobreza de espíritu— como para alegrarnos de estos logros de gracia obtenidos antes de que nosotros llegásemos con nuestro apostolado misionero. Ha insistido en que el papel de la Iglesia no consiste en aniquilar esos bienes extracristianos, sino en asumirlos y llevarlos a su total plenitud. ¿Quién no entiende que estas directrices "rebajan" el cometido de la Iglesia misionera? ¿Quién no advierte que lo relativizan? En el orden de la salvación, no podemos decir "o nosotros o nada". En el orden de la salud, entre nosotros que misionamos y los pueblos misionados, está la ininterrumpida acción de la gracia divina, acción que la Iglesia misionera ha de reconocer, ha de aplaudir, ha de respetar, ha de mantener íntegra y ha de llevar a plenitud. En esto consiste el "relativismo" de la misión, frente a ciertos absolutismos que entendían que la misión arrancaba de cero. La misión, por el contrario, arranca de la acción salvadora de Dios, anterior y concomitante a toda intervención de la Iglesia misionera.

Al hablar de "Pobreza y Misión" es del todo punto necesario referirnos a esta exigencia de pobreza para la Iglesia misionera. Tal vez sea ésta la pobreza más arriesgada que a la Iglesia misionera se le exige. Porque, en definitiva, sólo es pobre el que se fía a Dios y no pone su esperanza en el poder y la riqueza, sino el poder y la riqueza de Yahvé.

(Fin)

S to majsko številko smo že skoraj sredi letnika 1970. Toplo se priporočamo vsem, ki še niso poravnali naročnine, da to store, kakor hitro morejo. Zlasti pa prosimo za poravnavo morebitne zaostale naročnine prejšnjih letnikov! Bog povrni vsem, ki se bodo odzvali tej naši prošnji!

UPRAVA

GLOBOKO SO KORENINE

Morda ni napak, če se ob jubileju velikega Indijca Gandhija spomnimo njegovih besed, ki jih je spregovoril nam kristjanom:

„Najprej bi vam svetoval, da vsi vi kristjani že začnete živeti, kot je živel Kristus. Drugi svet je, da svojo vero izpoveste z dejanji in ne delate nasilja Kristusovim besedam ali jih maličite z oslavitvijo in potvarjanjem. Tretjič predlagam, da težo polagate na ljubezen, kajti ljubezen je središče in duša krščanstva. In četrtič bi priporočil, da z večjim razumevanjem in občutjem študirate nekrščanske vere in njihove kulture, da spoznate dobrine, ki so v njih, in da drugače mislečim greste z večjo ljubeznijo naproti.“

To nam je moral povedati „pogan“ Gandhi, ki je vsak dan bral sveto pismo, cenil misijonarje, a mu ni prišlo na misel, da bi postal kristjan. A štirje njegovi nasveti so kakor štirje zgodovinski opomini in štirje temelji misijonskemu delu.

Danes je premagana vsaka bojazen, ki so jo po koncilu nekateri izražali, češ da misijonsko delo nima več prave podlage. Trditve te vrste so šle mimo koncilskih dokumentov in gredo mimo naravne in nadnaravne realnosti. Nasprotno: danes je misijonsko delo pomembno ne le za misijonske dežele, ampak predvsem za Cerkev samo.

Vedno bolj jasno postaja, kako vsa cerkvena miselnost sloni na stari grški omiki. V čudovit sestav, res kakor mogočno katedralo, je vso to miselnost zgradil sv. Tomaž. A sodobni človek te stare govorice ne razume več. Tudi evropski in ameriški človek ne. Nenadno se je pokazala (zlasti ob koncilu) neizbežna potreba, da skušamo najti drugačno govorico. Treba je isto resnico povedati tako, da jo bo človek razumel, povedati morda bolj popolno, kot jo je bilo mogoče povedati v Aristotelovi grški govorici.

Ta operacija je težka, dolgotrajna in polna tveganja. O tem ni dvoma. A prav tako ni dvoma, da jo je treba opraviti. In prav pri tem nam veliko pomagajo misijoni. Ko govorimo o presajanju Cerkve v narode, kjer je še ni, ne gre le za gradnjo cerkva, oblikovanje novih krščanskih občin, utrjevanje krščanskega življenja med domačini, da bodo zmožni samostojno živeti in nadaljevati svoje poslanstvo. Gre za več. Korenine krščanstva morajo pognati v omiki posameznega misijonskega naroda. Presad ni možen, če korenine ne poženo tako globoko, da bodo iz teh omik zajemale življenjsko moč za samostojno svojsko rast.

Govorimo o prilagojevanju – adaptaciji. Če mislimo le na zunanost, je to vse premalo. Kaj bi pomagalo, če pozidamo vse cerkve v domačinskem slogu, če je vsa liturgija premoljena in prepesnjena z domačinsko govorico, pesmijo in plesom; ne rešijo nas bobni, ne sariji, ne toge domačih menihov. Treba je doseči vse več: treba je pognati korenine globoko v omiko, treba je odeti ves krščanski zaklad resnic ali nadnaravnih stvarnosti v tisti način izražanja, ki je narodu dostopen. Sicer bo ostala Cerkev pri vsem zunanjem prilagajanju tujka.

To smo začeli pred tristo leti. A pionirji so ostali osamljeni in so morali umolkniti ob nerazumevanju Evrope, ki se ji sanjalo ni o omiki misijonskih narodov in ni ločila grške omike od krščanskega zaklada resnic. To je bilo vse do dvajsetega stoletja tako tesno povezano, tako enovito celoto je tvorilo, da se je zdelo nemogoče oddvojiti drugo od drugega. In ta nevednost ali zmota je bila kriva, da danes gotovo v vsem Vzhodu stojimo takorekoč pred začetkom misijonskega dela.

Za delo, ki nas čaka, pa je treba veliko ljubezni, ne le bistrega. In k temu nas vzpodbuja Gandhi, ne le misijonarje na terenu, ampak vse nas kristjane, ki naj pričamo za čist evangelij z življenjem, kateremu je temelj ljubezen in razumevanje tudi do nekrščanskih ver in kultur, v katerih že stoletja deluje na svoj način – kot nekoč v judovskem narodu – isti Bog, ki ga častimo in molimo mi in oni. S kakšno previdnostjo in s kakšnim spoštovanjem moramo do njih, da ne bi podrli božjega dela in da istočasno ne bi zapravili niti drobca evangeljskih resnic.

Pred tem gigantskim delom stoje danes misijoni. Pred to zgodovinsko odgovornostjo stoji vsa Cerkev. In če ne bi bilo drugega razloga, bi ta zadoščal, da z vso resnobo in čutom soodgovornosti vzamemo misijonsko delo. Ni tu prostora za nekaj osladnih čustev, gre za odgovorno nalogo, ki nam jo prav zdaj nalaga Bog.

F. S.

Navzočnost kristjanov v človeških skupnostih naj poživlja tista ljubezen, s katero nas je ljubil Bog, ki hoče, da z isto ljubeznijo ljubimo tudi drug drugega. Krščanska ljubezen se namreč razteza na vse ljudi, brez ozira na rod, družbeni položaj ali vero.

Misijonski odllok

CERKEV V AFRIKI

Sestra dr. JANJA ŽUŽEK Uganda

Vsekakor je treba reči, da je Cerkev v zadnjih desetletjih dosegla velik uspeh. V Afriki je dejansko „zlata doba“ misijonstva ravno zdaj. Možnosti za razmah katoliškega mišljenja so ogromne prav zdaj po osamosvojitvi afriških dežel. Miselnost, naj že katera koli, ki prva pride v nove države, je, katere se oklenejo. Cerkev je zelo od blizu sledila razvoj življenja na vseh področjih, pred osamosvojitvijo in po njej.

V Vzhodni Afriki, ki jo bolje poznam, je našla pravi odnos do novih državnih ustav. Tako ni bilo nobenih večjih zadreg ali storjenih napak. Morem celo reči, da so nove vlade vesele, da imajo katoliško Cerkev blizu. Konkretno povedano: državi je odvzetih nemalo skrbi, ker mnogo šol vodijo misijonske družbe, ki same poskrbe za učiteljsko osebje. Saj ima država dosti dela s svojimi ustanovami. Cerkev se ne vmešava v politiko, z državo sodeluje na socialnem, zdravstvenem in vzgojnem polju.

Da ni uspehov več, je glavna krivda v pomanjkanju misijonskega osebja. Pa tudi pomanjkanje sredstev je dosti velika ovira.

Uvožena vera?

Ali je v Afriki vera uvožena, je težko reči, da ali ne. V določenem smislu je uvožena, saj je prej ni bilo in je dejansko ljudem tuja. Vrh tega je krščanska vera prišla obenem s civilizacijo.

Vendar moremo reči, da bi Afričani drugače odgovorili. Če bi vprašala preprostega domačina, ki rekel nekako takole: „Civilizacija je uvožena, a katoliška vera je prinesena k nam, sprejeli smo jo za svojo, jo izpovedujemo po naše in se nam prilega.“

Afričani niso slikali Marije z belim obrazom, na splošno tudi Kristusa ne. Naslikajo ga črnega. Zanje je učlovečeni Bog – črnc.

Cerkvena glasba je bila spočetka evropska, cerkvene himne so preprosto prevedli v domači jezik, muzika pa je ostala evropska. Kaj drugega pa naj bi misijonar pred 70 leti storil? Ko je odrasel prvi rod katoličanov, Afričanom na splošno evropske, predvsem nemške, francoske in holandske pesmi niso bile več všeč. Tako so prav kmalu uglasbili precej svojih. Dandanes pa je že prav težko slišati evropsko glasbo po afriških cerkvah: Boben bi res moral biti dovoljen v cerkvah malo prej, namesto orgel. Vendar je bilo potrebno, da so bili ljudje nekaj deset let brez bobna, ker bi sicer zamenjali katoliške cerkvene slovesnosti s svojimi. Treba je bilo v njih vzgojiti močno razlikovanje med paganskimi in krščanskimi ceremonijami. Tudi domačinom samim je bilo bolj všeč tako.

Danes se uveljavlja afrikanizacija Cerkve na vsej črti.

Kjerkoli more, Cerkev imenuje afriške škofo, generalne vikarje itd. To je boljše tudi za pravilni odnos med Cerkvijo in državo.

V bogoslužju pušča veliko svobodo. Čez noč so zrasli domači pesniki, glasbeniki, umetniki. Mnogim so katoliške ustanove pomagale, da so šli študirat glasbo, umetnost v Ameriko ali Evropo. V Ugandi je nekaj zelo dobrih cerkvenih zborov, ki pojo domače pesmi.

V duhu moderne pastoralne vede skušajo pritegniti čim več laikov - domačinov v delo za Cerkev. Mnogi izobraženci, ki so se vrnil iz Združenih držav, posebno iz predelov, kjer je živa rasna diskriminacija, so res „našli sami sebe in Afriko“ in so odločeni graditi afriško kulturo, afriško civilizacijo in tudi afriški katolicizem v pravem pomenu besede. V resnici so navdušeni za delo.

Smemo reči, da bo Cerkev pognala globoke korenine v Vzhodni Afriki v nekaj desetletjih. Vero Afričani cenijo, ker jih je osvobodila morečega življenja v neprestanem strahu pred duhovi prednikov. Plitva zahodna civilizacija jim pa ne zadošča, hvala Bogu.

Konec kolonij

Afričani pravijo: „Bil je zadnji čas, da so izginile kolonije.“ Priznajo, kar je kolonializem prinesel dobrega. Uvedel je moderni način

viadanja, gradili so šole, napravili ceste, pozidali zdravstvene ustanove.

Toda rasna diskriminacija jim je trn v peti. Za zdaj jo še trpe. A če se v Rodeziji ali v Južni Afriki sproži oborožen upor proti belim, navalu divjanja tudi druge dežele ne bodo ušle. Belci bodo trpeli povsod, brez razlike, ali delajo samo dobro kot misijonarji, ali pa naj so jih resnično izrabljali.

Rasna diskriminacija je velikanska ovira za misijonsko delo, zlasti pri izobražencih.

V cerkvi ni rasne diskriminacije: bela dama prejema obhajilo ob črnem mladeniču iz rok duhovnika črnca.

Teško je reči, kdaj se bo Afrika umirila. A svojo kulturo hoče kar takoj in hitro graditi. Mnogi izobraženci, ki se vračajo iz Evrope in iz Amerike, so prepričani, da je treba evropeizaciji napraviti konec in da je treba začeti s poudarjanjem svoje modernizirane afriške tradicije.

Je nekaj uradno priznanih skupin izobražencev, ki namenoma ne nosijo uvožene obleke, ampak samo afriško blago. Zelo lepo so moderno prikrojili staro afriško nošo. Tudi poročajo se v teh starih oblekah, ne z uvoženimi belimi pajčolani.

Cerkev je vedno vzpodbujala mlade talente. Večina afriških umetnikov je bila vzgojenih v misijonskih šolah in so dobili podporo za nadaljni študij na Makerere univerzi (vzhodnoafriška univerza) ali v inozemstvu. V Nommo-galeriji ali v Narodnem muzeju v Kampali in v Najrobiju so stalno razstave sodobnih umetnikov, kiparjev in slikarjev. Moderna katedrala v Fort Portalu ima obliko afriške kočice.

Ne, Cerkev ne bo stala ob strani. A odkrivanje starodavne kulture in navdušenje za sodobno ne bo glavni način pridobivanja ljudi. Rekla bi, da se bo Cerkev bolj posluževala socialno-karitativnih in vzgojnih sredstev.

Največji upi

Za Cerkev so na vsak način največji upi v Vzhodni Afriki in v deželah, kjer ni rasne diskriminacije.

Res je, da so prav v teh krajih nastale številne krščanske sekte (okrog 6000), a niso zaželeni in se zdi, da ne bodo imele odločilnega vpliva, dasi seveda negativno delujejo.

Bo pa treba utirati nova pota. Predvsem je potrebna resnična modernizacija misijonskih redov in ustanov. Vzgojiti je treba zadosti katehistov. Zaledje v tem lahko veliko pomaga z molitvijo, žrtvijo, pa tudi z gmotno pomočjo. Katehistična središča, kjer se katehisti šolajo, požro velikanske vsote denarja. Tudi plače katehistov bi morale biti večje.

Sodelovanje laikov iz Evrope in Amerike je zelo zaželeno. Lahko pa pridejo le za nekaj let kot učitelji v osnovnih, srednjih šolah, na učiteljskišči ali celo na univerzi. V ZD, Nemčiji in na Holandskem imajo posebne organizacije, ki se ukvarjajo s pripravo laičnih misijonarjev. Prirerajo tri petmesečne tečaje zanje. Nudijo jim osnovne pojme misionologije, adaptacije tujim rasam, zdravstveno izobrazbo itd. In jim tudi svetujejo, v katero deželo jim je najbolje iti glede na znanje, ki ga imajo.

V vseh misijonih silno potrebujejo zdravnike, bolničarke, socialne

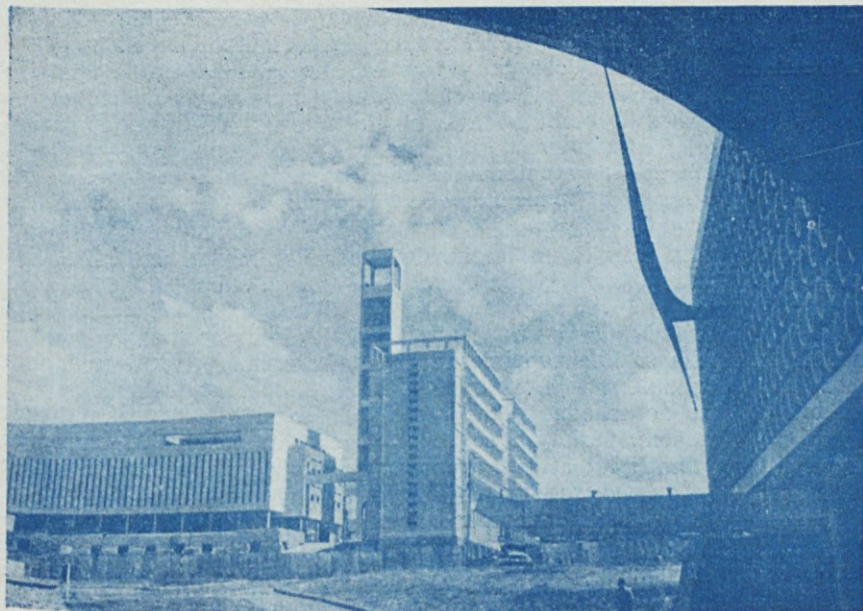

delavce. Seveda pa je povsod potrebno znanje jezikov. V Vzhodni Afriki je npr. potrebno znanje angleščine in jezika swahili.

V Kenijo je leta 1957 prišel prior trapistov iz Tilburga in pripeljal s seboj holandsko družino: oče je inženir, mati večča gospodinja, hči socialna delavka, sin električar. Zgradili so v treh letih veliko cerkev, samostan, hleve, mlekarno itd. Zaposlili so 400 domačinov. Zdaj je tam pravi vzhodnoafriški samostan trapistov s 34 afriškimi brati, 11 novinci, in letos so posvetili že prvega duhovnika trapista. A kar je največ: tam je pristno središče afriškega bogoslužja. Vse maše so v domačem jeziku, mnoge pete s spremljavo bobnov. Ljudje so eno z brati trapisti. Pred leti so bili zapuščeni gorjanci (žive 2100 metrov visoko!), zdaj so srečni, napredni, nasmejani Kikuyci. Holandska družina se je po treh letih vrnila na Nizozemsko, a zadovoljna in vesela, da je ljudem stvarno pomagala.

Takih idealnih ljudi potrebuje Afrika, ki se naglo razvija: v nekaj desetletjih se bo njena bodočnost odločila. Resnično: živimo v zlati dobi afriškega misijona. Vprašanje je le, če bomo katoličani razumeli svoj čas in poslali dosti moči v afriški misijon.

Vladna palača v Kampali, prestolnici Ugande, kjer so Pavla VI. sprejeli predsednik in ministrski zbor ter odposlanci mnogih drugih afriških držav.

SUDANSKI MISIJON

BERTHELEMY CORNE

Misijonsko delo v Sudanu je šlo večkrat skozi velike težave. Žal je trenutne stiske kriva rasna mržnja med arabskimi muslimani na severu in črnskimi rodovi na jugu. Da bomo boljše razumeli sedanji položaj, bo koristen zgodovinski pregled dosedanjega delovanja Cerkve.

Zgodovino krščanskih misijonov v Sudanu v zadnjem četrstoletju je vključiti v opisani politični okvir. Sveta stolica je v preteklosti napravila več poskusov, da poživi krščanstvo v severnem Sudanu (prejšnjem kraljestvu Nubija). L. 1316 je neki škof vodil misijonsko poslanstvo osmih dominikanskih bratov. Dospeli so do Dongole, prestolnice propadajočega kraljestva.

Med 1680 in 1720 je bilo iz gornjega Egipta poslanih več frančiškanskih ekspedicij v Etiopijo skozi kraljestvo Sennar; misijonarji so poskušali obnoviti stike in obnoviti edinstvo etiopske Cerkve z rimsko, vrh tega so poročali o položaju v kraljestvu Sennar.

L. 1842 je prišel iz Eritreje v Hartum italijanski lazarist o. Montuori in ustanovil kratkotrajno misijensko postojanko s kapelico in šolo za evropske naseljence:

1846 je papež Gregorij XVI. postavil „Apostolski vikariat za osrednjo Afriko“, ki je tedaj obsegal večino kontinenta. Prvo skupino misijonarjev iz redovniške in svetne duhovščine (missionarii apostolici) je najprej vodil škof Casolani z Malte, kmalu nato pa poljski jezuit Maksimilijan Ryllo. (Pravzaprav naš Knoblehar. — Op ur.) Skupina je prišla v Hartum leta 1848, tu ustanovila majhno misijonsko postajo, ki naj bi služila za oporišče, in se napotila proti jugu, kjer sta nastali dve misijonišči.

Ti katoliški misijoni so se kmalu povečali z možmi iz Italije, Slovenije, Štajerske (Avstrija) in Nemčije — vsega skupaj 75 misijonarjev, od katerih je 64 umrlo v 12 letih (1848-1860). Zaradi hudih izgub je sveta stolica ukinila ta misijon in ga preložila „sine die“. Poglavitni vzroki neuspeha so bile neprimerne higienske razmere, vroče podnebje, pomanjkanje izkušenj in zdravniške oskrbe (zdravila proti malariji še ni bilo), skoro neprehodna pota; razen tega so si bili misijonarji med seboj zelo različni, razhajali so se v nazorih in postopkih, ter so se zapletli v nepremišljene stike z arabskimi prekupčevalci s slonovo kostjo in s sužnji.

1872 je italijanski duhovnik Daniel Comboni, član prejšnje misijonske ekspedicije v osrednjo Afriko, prosil in prejel od svete stolice dovoljenje, da znova poskusi oživiti katoliško misijonstvo na novi podlagi.

Da se izogne nevarnostim, v katerih so se izgubljale prejšnje ekspedicije, se je namenil ravnati v skladu z geslom „Afriko naj rešijo Afrikanci“. Zasnoval je mrežo misijonskih ustanov v glavnih obalnih mestih, „kjer naj bi se zbrali Afrikanci in kljubovali podnebjju“. Tod naj bi se urili v raznih poklicih in obrtih, tako da bi se pozneje lahko vrnili v domačo deželo in učili rojake. V teh misijonskih ustanovah bi tudi Evropejci prenesli podnebje in bi se lahko posvetili urjenju Afrikancev.

PRITOK NOVE KRVI

V devetih letih je Daniel Comboni dosegel nekaj uspehov. Posrečilo se mu je pridobiti dve misijonski družbi v Evropi — eno z moškim članstvom, drugo sestrsko — za sodelovanje z njim v osrednji Afriki. Ustanavljal je prenočišča, šole in delavnice v Kairu in v njih zbiral Afričane na pouk in urjenje. V severnem in srednjem Sudanu je odprl pet misijonišč in v njih ustvaril jedra dobro organiziranih krščanskih skupnosti. Izučil je tudi nekaj afriških duhovnikov in redovnic ter jim razdelil delo. Na nesrečo je v letu Combonijeve smrti (1881) izbruhnila Mahdijeva revolucija, se naglo razširila in poplavlila Sever; uničila je vse misijonske postojanke. Nekateri misijonarji so pobegnili, drugim to ni uspelo ali niso hoteli, in so prostovoljno postali ujetniki.

Krščanske občine so se prerodile l. 1899. Combonijevi misijonarji,

zdaj organizirani v verske združbe, so se vrnili in nadaljevali z delom na severu in jugu. Nekako ob istem času sta na severu in jugu začeli delovati tudi Misijonska družba protestantske cerkve in Ameriški misijon. Njihova metoda evangelizacije je bila v bistvu ista kot metoda drugih misijonarjev v Afriki: verski pouk skupinam odraslih in otrok, zdravniško skrbstvo, šole.

Težave so bile posebno hude v začetku, ka se Jug še ni čisto pomiril in so tam vladali globoko vkoreninjeni predsodki proti belim misijonarjem, to pa zaradi žalostnih spominov, ki so jih zapustili trgovci s sužnji.

NAPREDEK KRŠČANSTVA

Britanski upravniki so južni Sudan razdelili v predele in vsaki misijonski družbi določili poseben predel. Rimski katoličani so delovali od 1899, episkopalianci prav tako od 1899, presbiterianci od 1902 in sudanski notranji misijoni od 1937.

Vsa dežela severno od 10 stopinj širine je bila pridržana muslimanom in tako zaprta neposrednemu pridobivanju za krščanstvo.

Tudi pravoslavne cerkve: koptska, grška, armenska in etiopska so dobile dovoljenje, da se organizirajo po večjih središčih in služijo svojim občinam, v katerih je bilo vsega ok. 30 000 ljudi.

Napredovanje evangelizacije katoliške cerkve na jugu je razvidno iz tabele:

Datum	Število katoličanov	Datum	Število katoličanov
1900	0	1940	30000
1909	10	1950	90000
1920	2000	1960	300.000
1930	8000	1964	500.000

(Teža leta so bili misijonarji pregnani)

Število članov drugih krščanskih skupnosti je običajno dosegalo eno tretjino ali dve petini teh števil. Delna razlaga naglega razmaha cerkve in porasta kristjanov je v velikem razvoju šolstva po l. 1946, k čemur so prispevali znatni vladni prispevki. Katoliška cerkev je predvsem skrbela za spreobračanje, medtem ko so protestantje bolj poudarjali kulturno rast svojih spreobrnjenecv. Iz tega je razumeti, zakaj so bili katoličani bolj številni, pa tudi, zakaj je ob izgonu misijonarjev (1964) bilo več protestantskih pastorjev in diakonov in se je zato njihovo delovanje lahko bolj nemoteno nadaljevalo.

Nekateri kritiki obtožujejo misijonarje, da so se povezali s kolonialnimi silami. To je daleč od resnice. Kolonialne sile so zmeraj šle za svojimi političnimi cilji in jih evangelizacija ljudstva ni prav nič brigala. Do 1946 so britanski upravniki v Sudanu mslili, da je najbolje, če se iz etničnih in političnih razlogov južni Sudan združi s katero so-

sednih dežel. Zato so Arabcem delali težave, če so hoteli na jug; vzrok za to ravnanje ni bilo hotenje pomagati misijonarjem, marveč preprečiti vmešavanje Egipta v njihov politični načrt. Po 1946 so svoje mnenje spremenili: trudili so se, da ostane Sudan združen pod močno osrednjo vlado v Hartumu. Da dosežejo ta namen, so se posluževali tudi misijonarjev in jim izročili velik del šolstva; ni bilo to zato, da pomagajo evangelizaciji, pač pa zato, da vzdignejo kulturno in družbeno vršino Juga do višine, ki jo je dosegel Sever. Tudi če so britanski upravniki pokazali nekaj simpatij do protestantskih misijonarjev, preprosto zato, ker so bili Britanci, niso pokazali nobene naklonjenosti italijanskim misijonarjem; te so le prenašali.

Katoliška cerkev je odprla prvo malo semenišče l. 1930, in prvi sudanski duhovnik je bil posvečen l. 1944, prvi škof pa 1955 (Irenej Dud, škof v Wau). Danes je sudanskih duhovnikov 50, a na žalost jih je 32 od teh zdaj beguncev po sosednjih državah.

Episkopalna cerkev je odprla kolegij škofa Gwynne v Mundri ok. l. 1930, da si izšola diakone in pastorej. Zdaj ima 2 sudanska škofa in precej pastorej, nekatere doma, druge v izgnanstvu.

VRATA SE ZAPRO

V upanju, da zatre upor politikov na jugu z orožjem, je vlada razglasila obsedno stanje v vseh treh južnih provincah že 1955 in ga do danes ni ukinila. Razen tega je polagoma kristjanom vzela njih pastirje, da bi tako bili bolj odvisni od vladne zaščite.

L. 1956, ko se je začela neodvisnost, ni bil misijonarjem več dovoljen vstop v državo. 1957 je vlada prevzela vseh 350 misijonskih šol na jugu, naslednjega leta pa so pregnali vse misijonsko osebje, ki se je ukvarjalo z vzgojnim delom. V letih 1960-62 so precej misijonarjev postavili pred sodišče in jih obsodili za pregreške, ki jih niso storili; vse so kaznovali z izgonom. L. 1962 je odlok o misijonskih družbah še bolj otežkočil življenje in delovanje in je državni upravi dal pravno podlago za obtožbo misijonarjev in njih izgon. 1964 so preostalim misijonarjem — ok. 200 katoliškim in 100 protestantskim — dali rok 48 ur, da zapuste državo.

Ta množični izgon je po svetu povzročil razburjenje; Sudanu se je zdelo potrebno, da svoje dejanje razloži, in je izdal „črno knjigo“ z obtožbami proti misijonarjem. Misijonarji so v knjigi, ki so jo sami izdali, dokazali, da so bile te obtožbe izmišljene ali pa nasprotno dejstvom.

Med 1956 in 1966 je sudanska vojska oropala, požgala ali porušila mnogo cerkva in cerkvenih ustanov. Nekatere je zasedla in so še danes zasedene z vojsko.

Dve tretjini sudanske duhovščine in skoro vsi semeniščniki so se morali zateči v sosednje dežele.

Navedena dejanja so povzročila napetost med cerkvijo in vlado. Prišlo je do več poskusov od raznih strani, da se položaj izboljša.

V letih 1963 in 1964 se je ponudil Libanon, da posreduje modus

vivendi med Vatikanom in sudansko vlado. 1966 je Mahgoubova vlada poslala zastopnike v Vatikan, da se privatno pogovore o možnostih za vzpostavitev odnosov med Cerkvijo in vlado in za poživitev misijonov. A ti stiki niso dosegli nobenih uspešnih zaključkov.

Decembra 1966 je odposlanstvo Vseafriške konference cerkva prišlo na razgovor s sudansko vlado. Dovolili so mu, da obiše upravno središče južnih provinc. Člani delegacije so napisali poročilo o položaju cerkvá in predložili postopke za sporazumljenje med cerkvami in vlado. Sudanska vlada je predloge v načelu sprejela; poslej naj bi jih začeli uresničevati.

V zadnjih dveh letih je nekaj cerkvenih dostojanstvenikov lahko obiskalo južne misijone; prišla so dovoljenja za gradnjo cerkva, semenišč in šol; dvema duhovnikoma iz Tanzanije so dovolili, da prideta kot misijonarja delat s Cerkvijo v provinci gornjega Nila; nastale so olajšave za vzgajanje veroučiteljev za vladne šole; ministrstvo za vzgojo je sprejelo splošen priročnik za verouk, ki naj bi leta 1969 stopil v veljavo; bilo je še več medsebojnih dejanj vljudnosti in sodelovanja.

KAKO ZNOVA ODPRETI VRATA?

Na severu cerkve še vedno vodijo svoje šole in oskrbujejo duše svojih vernikov.

L. 1965 so se vse krščanske cerkve združile v Sudanski svet cerkvá. Vlada ga je priznala. Je član Vseafriške konference cerkvá in Svéta cerkvá na Srednjem Vzhodu. Pospešuje ekumenske dejavnosti in brani cerkvene koristi v razmerju z vlado.

1967 je zakonodajna skupščina pripravila načrt ustave, ki ga na žalost preveva islamski duh na škodo temeljnih pravic neislamskih državljanov. Skupščina ga ni še sprejela in kristjani še upajo, da ga bodo popravili in spopolnili.

Druga težava za cerkve, zlasti na jugu, je pomanjkanje duhovščine, semenišč in izšolanega osebja za nje vzgojo. Vlada pritiska, da bi se Cerkve sudanizirale, te pa nimajo možnosti, da bi pripravile svoje nove člane.

Na jugu je večina cerkva in župnišč treba znova pozidati ali popraviti. Toda cerkve same po sebi ne bodo služile, če kristjani ne morejo zapustiti gozdov in se vrniti v svoja naselja. Skrivajo pa se še vedno, ker se boje, da jih vojska ne bi zgrabila, ko bi iskala uporne bojovnike.

Na severu je v veljavi še mnogo omejitev in misijonarji le s težavo opravljajo svoje dolžnosti; v resnici določa ali prepoveduje njihovo gibanje policija. Vrh tega vsi državni uradi nagajajo in zavlačujejo, kadar gre za zadeve Cerkve in njenih ustanov.

Vendar se nakazuje možnost boljših časov za cerkev in celotno državo. V tem upanju se lahko sklicujemo na nekatere ugodne izjave vladnih zastopnikov v zadnjem času in na iskrene želje ljudi, da bi spet zavladal mir.

(Iz revije Worldmission, XIX, 4, str. 29-36.)

NOVA LAIČNA MOČ V ZAMBIJI

KRISTINA MLAKAR,
Zambija

Na gornji sliki vidimo našo novo laično misijonarko z zamorskim otročičem na kolenu; ta fantič pač še ni imel časa navaditi se na belo misijonarkino obličje.

Končno sem le prispela v svojo misijonsko domovino. Nekateri mogoče mislijo, da si želim pustolovščin, pa ne bo držalo, saj mi v resnici manjka junaštva. Ko sem še kot otrok v bohinjskih hribih hodila po vodo, sem drgetala na bolj strašljivih krajih, toda šla sem naprej. Tako so me vzgojili, da se ne vračam nazaj.

Iz bohinjske Češnjice me je pot pripeljala na ljubljansko univerzo, kjer sem diplomirala iz matematike. Več let sem vzgajala in poskušala reševati probleme mladostnikov. Brezskrbno življenje pa mi vznemiri P. Kekalj s povabilom v Afriko. Zapustila sem domače in prijatelje in odšla študirat angleščino in Angleže.

V Anglijo je prispel tudi moj brat Janez, ki se je tudi priključil zambijskemu misijonu. Pod streho naju je vzel dobri župnik g. Bergant in misijonska družina Mihe Rehbergerja.

Za menoj je že prvi mesec bivanja v Žambiji. Življenje poteka kot doma. Razlika je v tem, da sem med ljudmi z vseh koncev sveta. S pravo Afriko pa sem se srečala te dni, ko sem začela s svojim delom kot profesorica na katoliški gimnaziji za fante v župniji Matero v Lusaki.

Pred odhodom v Afriko sem se ustavila v Sloveniji. Še enkrat sem uživala ob pogledu na snežno odejo... Obiskala sem tudi družine misijonarjev in se srečala z mnogimi misijonskimi prijatelji. Ganila me je in mi bila v veliko podporo velkodušnost mladih prijateljev misijonov.

Na lusaškem letališču so me pričakali štirje naši misijonarji. Naj med njimi posebej omenim p. Nikola Sipušiča, s katerim sem se srečala že v Angliji. Z vsemi slovenskimi in hrvaškimi misijonarji pa sem preživela prijetno silvestrovanje v našem laičnem centru, kjer živiva skupaj z Zinko.

Na sliki naju vidite skupaj z družino inženirja, ki je študiral v Ljubljani. Zinka se je, kot vidite, oblekla v zambijsko oblačilo. Vam je všeč?

(Iz lista Iz sončne Zambije. Lusaka, 30. januarja 1970)

OGLASIL SE JE CIKANEK

Vangaindrano, 26. februarja 1970

Čas je, da se vam kaj oglasim, če že ne zaradi drugega, vsaj zato, da se vam zahvalim za denar, ki ste mi ga poslali po br. Klančarju CM v Parizu. Obenem pa bi se rad zahvalil po Katoliških misijonih za vse prejete dobrote od naših ljudi v Franciji; še posebej župniku slovenske misije v Parizu dr. Nacetu Čretniku, usmiljenki sestri Ceciliji, br. Klančarju in vsem rojakom slovenske pariške župnije, ki so darovali za slovenski misijon na Madagaskarju nad 300 frankov; srčna hvala tudi nepoznani Slovenki iz Francije, ki je dala 100 frankov, pa g. Jožetu Žuniču iz Montmartra v Franciji, ki je daroval 50 frankov. Hvala Slovcem iz Pas-de-Calais in njihovemu župniku Stanku Kavalariju, ki so slovenskim misijonarjem na Madagaskarju naklonili 250 frankov. Hvala tudi mojim selškim faranom, ki so svojega kaplana pred odhodom obdarovali z „ofrom“ In ne nazadnje župniku stolne župnije v Ljubljani msgr. Smerkolju, pa prelatu dr. Vilku Fajdigu ter vsem faranom ljubljanske stolne župnije. Hvala za vse stvarne in duhovne darove: Bog plačaj!

Tik pred odhodom na Madagaskar mi je v Parizu br. Klančar nekega dne pritekel naproti z decembrsko številko Katoliških misijonov in mi v njej pokazal stran s sliko dveh novih misijonarjev. No, lepa reč sem si mislil, že sem predstavljen po svetu kot misijonar, a sem še vedno v Evropi! A je le prišel čas odhoda. Po dveh dneh sem že zapustil Pariz in potem tudi Marseille. V Gibraltarju sem še zadnjikrat pomahal v pozdrav staremu kontinentu. Po 22 dneh vožnje in treh postankih (Dakar, Captown in Durban) smo zagledali južno obalo Madagaskarja pri Fort Dauphinu. Slednjič smo pristali v Tamatavi. Franciju Buhu sem že z ladje brzojavil, da prihajam in kdaj točno pridem v Tamatave. Brzojavil sem mu dober teden pred prihodom na Madagaskar. Francelj je moral takoj na pot s svojo „Dianco“, kot imenuje svoj avtomobilček. Kar cel teden je prodiral proti severu, kakih 1000 kilometrov, morda še kaj več. Imel je precej sreče in jo je kar daleč prirnil, a z avtom le ni mogel do cilja. Kakih 100 km pred Tamatavo mu je zmanjkalo ceste, ker jo je bilo odneslo valovje naraslih voda. Avto je moral pustiti tam in nadaljevati pot z vlakom, kajti od tam že vozi vlak; proga Tamatave - Tananarive. Posrečilo se mu je, da je prišel pravočasno; a naša ladja je prispela štiri ure prezgodaj. Malo sem torej čakal, pa me je dobil ves poten, pod velikim slannikom. „No, pa smo že trije tukaj,“ je dejal in dobro se mu je zdelo. Malo sva še preštudirala zadevo s prtljago, potem pa ukrepala. Zaboje, ki sem jih privlekel za misijon s seboj, sva preložila na drugo ladjo, ki bo menda enkrat prišla v pristanišče Malakaro, bliže našemu misijonu. Kovčke, ki sem jih imel s seboj v kabini, pa sva vzela na vlak, s katerim sva se peljala do „Diane“ in potem z njo do Vangaindrana. Kar 14 dni sva rabila za to pot. Pa

ne toliko zaradi deževja, ampak ker sva si želela po poti spoznati nekaj dežele in misijonskega dela po njej. Obiskala sva več misijonarjev, ki že dolgo delujejo za božje kraljestvo na Madagaskarju. Ustavila sva se tudi pri škofu našega misijona v Farafangani. Tam smo se domenili da se bom zaenkrat kar pri g. Buhu v Vangaindrano učil malgaščine z malgaškim duhovnikom Norbertem, ki ga imamo v Vangaindranu, hvala Bogu. Junija ali oktobra bi pa šel v jezikovno šolo v Manenjeso ali k jezuitom v Ambositro.

Končno sva dospela na naš misijon. V Buhovi odsotnosti je tam vladal Silvo Česnik. Ob mojem prihodu se je pa preselil na drugo našo postojanko v Ranomeno in tako meni odstopil sobico pri Buhu. Dobro, da je takoj odšel, ker sicer bi mu bilo potovanje veliko težje, če ne že dccela nemogoče, kajti takoj po odhodu se je začelo deževje; zdaj je krog in krog nas sama veda, tako da niti pošta k nam ne more. (Kdaj bo tole pismo odšlo na pot?) Zdaj bo pa Silvo lahko obhajal veliko noč že med svojimi novimi župljani, saj bo po dogovoru med tukajšnjim škofom in njegovim ordinarijem dr. Janezom Jenkom v Kopru imenovan za župnika. Midva z Buhom bova pa v Vangaindranu, kjer bomo skušali ostvartiti nekakšno središče našega slovenskega malgaškega misijona.

Zdaj pa še moji osebni vtisi! Otok je silno lep in tudi bogat. Če uspe premakniti Malgaše iz njihove zakoreninjene omrtvelosti (pred vsem se bojijo pregrešiti se v čemerkoli proti prednikom), potem bo otek lahko postal raj na zemlji. Sicer so Malgaši dobrega srca, nravno nepokvarjeni in silno miroljubni ljudje. Nič mi ni žal, da sem se odločil za Madagaskar! Kličem vsem mladim: Pridite semkaj, ne bo vam žal! Tu se cdpira lepa bodočnost našemu slovenskemu misijonu, ki je zdaj šele v povojih. Pridite, čaka vas velika žetev, imeli boste veliko priložnosti za razdajanje svojih mladih sil, sposobnosti in vzorov, tako na verskem, kulturnem, družbenem in gospodarskem področju. Pridite! Odločajte se množično!

Zaenkrat samo toliko. Še drugič kaj več, ko bom v delu vsaj toliko, kolikor sta že gg. Buh in Česnik. Lepe pozdrave vsem, zlasti mladini!

Misijonarja Štanta in Buh, lazarista; pa Česnik in Cikanek, svetna duhovnika; in pet misijonark usmiljenk: sestre Mrhar, dr. Rojec, Šemè, Pavlišič in Pavlič — to so slovenske moči na Madagaskarju; pripravlja se jih pa še več. Nikjer v misijonih ni toliko naših misijonarjev in misijonark skupaj. Zato se oči slovenskega misijonskega zaledja obračajo z vedno večjim zanimanjem na delo te skupine, ki z zambijskim misijonom vred predstavlja na prepričljiv in upanja poln način misijonsko zanimanje in delo slovenske Cerkve.

PO MISIJSKEM SVETU

Tajska kraljica Sirikit, ki velja za najlepšo kraljico na svetu, bo s privoljenjem svojega moža Pumipola za pol leta šla v samostan in živela kot budistična nuna. Pred leti je takšne duhovne vaje opravil kralj Pumipol sam. Oba sta globokoverna budista.

Hong Kong je znan po pristaniškem naselju, kjer se je zakotila skrajna revščina. Katoličani in angličani so organizirali skupno socialno pomoč za te bedne. Mariner's Club je ime tej ustanovi: odobrili so jo anglikanski cerkveni predstojniki kot tudi Vatikan.

Kongo potrebuje misijonarjev. Škof Albert Onyembo iz Kindu ima v svoji škofiji, ki je štirikrat večja od Belgije, le 24 duhovnikov in še ti so zvečine stari. Kakor je potrebna afrikanizacija in z njo seveda odgovornost domače duhovščine, je več kot jasno, da je pomoč tujih misijonarjev nujna. Sicer bodo afriške cerkve utrepele nepopravljivo škodo.

Tajsko zunanje ministrstvo je dalo svojim poslaništvom nalog, naj ne dajejo vize hippijem, ki ne le z dolgimi lasmi, ampak z vso svojo pojavo kvarijo tajsko mladino. Kratko: Tajska (Siam) ima hippije za necivilizirance in zato niso zaželeni.

Kardinal Léger, bivši kanadski primas, ki je odšel med gobavce, je bil

promoviran za častnega doktorja na luteranski univerzi Waterloo, blizu Toronto, „kot velik kristjan, ponižen božji mož, ki je pokazal, kaj dejansko pomenita krščanska skrb in odgovornost“. Pri slovesni promociji je kardinal dejal, da Afrika potrebuje mladih idealistov s širokim razgledom. Ko se je mudil v Kanadi, je dejal tudi, da se prepad med bogatim svetom in tako imenovanim tretjim svetom poglablja in da ga ni mogoče premostiti z golim prenašanjem zapadne civilizacije v misijonske dežele.

Čad postaja Minivietnam. Drugače povedano: dogaja se podobno kot v Sudanu, Iraku, Nigeriji. Nekdanja francoska kolonija je zdaj svobodna država; a ves čas od 1960 je potrebna prisotnost francoske vojske, ker muslimanski sever vodi vedno močnejšo gverilo proti jugu, kjer se je misijonsko delo med domačini najbolj razvilo.

V Indiji je v Bangalore sijajno uspel dialog o indijskem misijonskem problemu. Zaradi zapletenih vprašanj in pokoncilskega nemira, ki je zajel tudi indijske misijonarje, so prihajali zlasti škofje na to „sinodo“ s strahom. Sam kardinal Gracias je priznal, da je prišel neugodno razpoložen in pripravljen na vse mogoče. A razgovor je odlično uspel; ni ostalo le pri razgovoru: prišlo je tudi do nakazovanja smernic, sklepov in pravne

ureditve, zlasti med različnimi obredi, da so s tega seminarja odhajali udeleženci zares zadovoljni. Kardinal Gracias je v svojem govoru lapidarno poudaril, ko se je vsem udeležencem zahvaljeval za velikansko delo, ki so ga opravili, tole: „Prišel sem, videl sem in nisem zmagal, ampak: bil sem premagan.“ Trdijo, da utegne prav to srečanje biti mejnik v misijonskem delovanju v Indiji.

Med muslimani in kristjani ni nobene nepremostljive čeri, tako trdi čez 160 strani obsegajoča razprava, ki jo je objavilo Tajništvo za ne-kristjane v Vatikanu. V razpravi se dotaknejo tudi preteklosti, kot so bile križarske vojske, napak in zmot in nevednosti, ki so obe veri oddaljevale. Prišel pa je čas razgovora, izčiščevanja pojmov in zbliževanja.

Java ima veliko otrok in vsi žele v šolo. Šol pa ni. Na zapadnem delu otoka so odklonili 600.000 otrok, ker ni prostora. V osrednji Javi je pa položaj še slabši: 2 milijona otrok ne more v šolo; na zapadnem delu pa 1 milijon. Otroci, ki se kopljejo v obilju, tudi šol jim ne manjka, četudi jih posečajo z negotovanjem, naj si kar predstavijo milijone otrok, ki bi bili presrečni, če bi mogli v šolo, četudi lačni in slabo oblečeni.

Afrika leta 2000. Take napovedi niso vedno točne. A opozarjajo na temeljno vprašanje. Če bo odstotek misijonarjev iz krščanskih dežel šel tako naglo navzdol kot zadnja leta, se afriškemu misijonu obetajo huda leta. Leta 1966 je bilo v črni Afriki 27 milijonov katoličanov; leta 1980 jih bo 52 milijonov, leta 2000 pa 112 milijonov. A istočasno je bilo leta 1966 tam le 15.000 duhovnikov (od teh 2500 Afričanov). Leta 2000 bo kvečjemu le 12.000 afriških duhovnikov; če ne bo več evropskih in ameriških misijonarjev, ki bi zamorskim

duhovnikom pomagali, bo na vsakega duhovnika prišlo 9000 vernikov. Že zdaj je delo težko in misijoniranje nezadostno, ko pride na enega duhovnika 1800 vernikov. Kako nestvarne so besede naivnežev, češ da Afrika ne potrebuje več misijonarjev.

Bobni so v Afriki doma in bobnajo tudi pri bogoslužju v katoliških cerkvah. Vendar se je zgodilo, da je škof domačin v Malawí prepovedal bobne v cerkvi, češ da so ljudje razočarani in ogorčeni, ko so začeli uvajati bobne v liturgijo. Tako daleč je uspela evropeizacija, da se zdaj domačini boje tega, kar je pristno njihovo! Bo tudi tam prišlo do „križe“ in bo tudi tam potreben „dialog“, da se uredi tudi bogoslužna vprašanja?

Grönlandija je največji otok na svetu, pa tudi največja župnija. Več kot 2 milijona kvadratnih kilometrov površine preživlja komaj 40.000 prebivalcev. Eskimi v celoti pripadajo danski luteranski cerkvi. Katoličanov je le 58, torej najmanj vernikov v največji župniji.

Nigerijski časnikar Solarin je grdo napadel katoliškega škofa dr. Aggeya v glavnem listu Daily Times. Ta časnikar je namreč propagiral nigerijsko, od Rima ločeno katoliško cerkev. Nadškof je dejal, da rajši tvega glavo, kot da bi storil kaj takega. Časnikar pa mu je odgovoril: „Dr. Aggeyu ne bomo sekali njegove latinske glave. Toda, ali bi si ne mogli domisliti, da bi dali duhovniku Aggeyu vrv v roke, zadosti dolgo, da se lahko sam obesi? Kaj ni že čas, da ustvarimo prepad med državo in cerkvijo v Nigeriji? Ali res morajo ti klerikalni gospodje delati naprej in svojo robo vnašati v našo državno mašinerijo?“

Formoza je po zadnji vojni postala prizorišče krasnega misijonskega dela. Zadnja leta pa uspehi vidno pa-

dajo. Zdaj iščejo razloge. Nadškof Lo Kuang iz prestolnice Tajpeja meni, da je nazadovanja v glavnem krivo poročanje časopisov, kako v Evropi in v Ameriki odpadajo duhovniki in redovniki, kakšen je boj za odpravo celibata, kako zapravljajo čas v večnem debatiranju in podobno. Vse to jemlje ugled misijonarjem in prepričevalno moč njihovim besedam. Taka poročila niso osamljena. Nekoč so bili škandal beli trgovci v misijonskih deželah. . .

„Marijina legija cerkev“ je ena šte-

vilnih ločin, ki so v zadnjih desetletjih nastale zlasti v Vzhodni Afriki. Ta ločina ima svoje vernike v Keniji; zvečine so iz rodu Luo. Pojavila se je 1963, pa ne iz protestantskih skupin, marveč je izšla iz katoliških vrst. Dokaz, kako potrebna je temeljita priprava katehumenov in kako usodno bo, če bo premalo duhovnikov med novimi kristjani. Ta ločina ima že kakih 100.000 vernikov. Nastala je prav zato, ker katoličani niso imeli zadosti duhovnikov in so se med seboj zaradi plemenske pripadnosti razdvajali.

Ob blagoslovitvi ukrajinske cerkve v Rimu

IZ MISIJONSKEGA ZALEDJA

Z MOJEGA POTOVANJA PO MISIJONSKEM ZALEDJU

Kakor smo že napovedali v zadnji številki KM, nam je misijonska zdravnica dr. Janja Žužek popisala svoje vtise in ljudi, kjer je potovala, ko je prišla obiskat svojo mamo in številne brate ter rojake v Argentino in Evropo. Tole je njen prijazni popis, kot nam ga je poslala že s svojega delovnega mesta v Fort Portal v Ugandi, kjer je že spet pri delu.

10. decembra lani me je avion ponesel iz Kampale (prestonica Ugande) v Rim, kjer sem najprej obiskala sestro in dva brata. Pohitela sem na grob sv. Petra in prosila prvega papeža, naj mi pomaga, da bom na tem obiskovanju naših ljudi lahko pokazala, kako zlata je danes doba za misijon v Ugandi.

Na Primorskem

16. decembra sem prišla v Trst, kjer sem še isti večer predavala in kazala skioptične slike slovenskemu misijonskemu krožku v Rojanu. Naj se tu zahvalim g. Stanku Zorku, ki je pripravil ta sestanek za misijone tako zavzetih duš. Tudi iz Marijine družbe na Via Risorta so me vabili, naj ostanim do nedelje, da bi še pri njih predavala. Pa ni bilo mogoče. Edinole otrokom slovenske šole sem drugo jutro pokazala diapozitive. Tržačanom se lepo zahvaljujem za znatno pomoč fortportalskemu misijonu, ki mi jo je poklonila tako skupnost kot posamezniki. Enako tudi gospe Ani, ki je darovala za krst poganskih otrok na določena imena: denar sem že izročila slovenskemu misijonarju Rinku v Kasangi blizu nas.

V Sloveniji

Iz Trsta sem odšla za deset dni v Slovenijo. Tam so me takoj naprosili za predavanja. Našla sem neverjetno pristno misijonsko zanimanje. Mogla sem odgovoriti na mnogo konkretnih vprašanj, ki so mi jih stavili zlasti dijaki, ki resneje mislijo iti za nekaj let v misijone. Predavala sem tudi bogoslovcem ljubljanske in lavantinske škofije. Naj se tu zahvalim predstojnikom in gojencem obeh ustanov za tak prisrčen sprejem, slovensko petje in šopke. Zahvaljujem se rojakom v domovini za znatno gmotno pomoč, ki so mi jo zbrali s posebnim namenom, da mi namreč omogočijo ponoven obisk v domovini, takrat za daljšo dobo.

V Argentini

Božič sem preživela v našem samostanu v Rimu. 12. januarja sem prišla v Argentino. Ta dežela me je pozdravila z vročino, ki je v misijonih

nisem vajena, rekla bi, z nadtropsko vročino..., ki sem jo toliko bolj občutila, ker sem bila malo prej v mrzli Ljubljani. Mislila sem si: tako Argentinci kot Slovenci v Argentini so že aklimatizirani za misijone! Vsa čast in hvala tamkajšnjim rojakom, da so v počitniškem času v tako neznosni vročini prihajali k mojim predavanjem, pa tako številno!

Med rojaki v Mendoza

Najprej sva z bratom potovala v **Mendoza**, 1100 kilometrov iz Buenos Airesa, kjer živi lepa skupina Slovencev. 28. januarja dopoldne naju je pričakovala na avtobusni postaji trojica slovensko in misijonsko navdušenih Mendoščanov: ga. Ovčjakova, žena misijonskega poverjenika Maksa Ovčjaka; predsednik Društva Slovencev Luka Grintal in znani neutrudljivi delavec slovenske skupnosti Rudolf Hirschegger. Ponudili so nama, naj se nastaniva z bratom kar na njihovih domovih, kar sva rada sprejela, vesela, da sva hila ves čas v slovenski družbi. V gostoljubju so hoteli drug drugega kar prekositi. Gospod Rudi naju je isto popoldne peljal na ogled okoliških zanimivosti, tako božja pot na Challao, spomenik generalu San Martínu in podobno. Obiskali smo tudi župnika Ivana Tomažiča, ki ga poznam še iz Ljubljane, kjer smo si bili sosedje. Naslednji dan sva se pa z bratom v avtobusu zapeljala 4000 metrov visoko k spomeniku Kristusa Odrešenika, v Andih.

V nedeljo 1. februarja je bilo pri Maksu Ovčjaku slavnostno kosilo, kjer smo si drug drugemu voščili dolga leta zdravja in zadovoljstva, vsak v svojem stanu in poklicu. Zvečer ob osmih pa je bil sestanek vseh rojakov, tudi srednješolcev, v Slovenskem domu. Rudi Hirschegger je imel pozdravni govor, v katerem je izrazil svoje in rojakov veselje, da sem prišla mednje od tako daleč. Potem sem predavala in kazala diapozitive. Med mojim izvajanjem so mi poslušalci stavljali zanimiva vprašanja. Prosila sem vse navzoče, naj molijo zlasti za domače duhovniške poklice. Škoda, da tamkajšnjega dušnega pastirja g. Horna takrat ni bilo v Mendoza. Svidenje z mendoškimi rojaki je bilo zame res lepo doživetje. Srčno sem hvaležna vsem, ki so k temu pripomogli, in vsem, ki so me razveselili z darovi.

V Baragovem misijonišču

15. februarja letos sem bila povabljena v Baragovo misijonišče in v **Slovensko vas** v Lanusu. Med slovensko mašo je g. Sodja CM omenjal važnost molitve in trpljenja v duhovnem življenju; poudaril pa tudi, kako prav bi navzoči misijonarki prišlo, če bi kaj tega zanjo darovali. Pri kosilu sta me pozdravila predstojnik Ladislav Lenček in vodja misijonskega krožka Slovenske vasi Ludvik Štancer. Jaz pa sem poudarila, kako dobro dene misijonarju, misijonarki v tuji kongregaciji zavest, da ima za seboj slovensko misijonsko zaledje. G. Sodja mi je popoldne razkazal Misijonski zavod in razložil njegov pomen in načrte za bodočnost. Fantov, žal, ni bilo, ker so pač bile počitnice. Na malico smo šli vsi skupaj (bila sta z menoj tudi dva brata in svakinja) k družini g. Lovra Jana, kjer sem poleg vsega drugega okusila tudi domače grozdje, ki ga v Ugandi nikdar ne vidimo. Pokazali so nam tudi diapozitive iz Bamplöč, kamor je šla vsa družina za nekaj tednov na počitnice. Mogočen je s snegom pokriti Tronador. Srčna hvala Janovim za vse!

Po večernicah se je na prostem zbralo precej ljudi. Pozdravi, petje, slovenski šopek, darovi... drugo za drugim. Misijonsko pesem, ki so jo zapeli otroci pod vodstvom ge. Zdenke Janove, poleg drugih pesmic, sem slišala prvič in mi bo ostala v spominu. Le še in radi pojte, dragi otroci iz Slovenske vasi, in proslavljajte ime Gospodovo! Navzočim sem izrazila veselje, da sem lahko med njimi, pa veselje nas misijonarjev, da imamo v izsejlih tako lepo misijonsko zaledje. Zahvalim se Slovanski misijonski zvezi, ki se trudi med rojaki, da jim ohranja misijonsko zavest sredi sicer tako razduhovljenega okolja v velemestu in okolici. S skioptičnimi slikami sem skušala zlasti predstaviti pravi pomen misijonske bolnišnice za kako misijonsko škofijo.

V središču argentinskih Slovencev

22. februarja zvečer so me povabili v Slovensko hišo na Ramón Falcónu. Tam sem po tolikih letih zagledala marsikak znan obraz iz časov begunskih taborišč po Italiji; presenetilo me je, da sem našla vse tako malo spremenjene, tako mladostne. Otroci g. Rezlja, ki me je pozdravil v imenu Slovenske misijonske zveze v Argentini, so moji mami in meni izročili slovenske šopke; pozdravila sta me tudi msgr. Anton Orehar in g. Božo Stariha kot predsednik Zedinjene Slovenije. Med drugim je bilo poudarjeno, da je slovenska skupnost v Argentini poslala v misijone že tri slovenske misijonarje in misijonarke: p. Lovra Tomažina DJ, g. Franca Buha CM in mojo sestro Silvo Žužek, ki z menoj dela v Fort Portalu. Zato sem rojakom tudi sporočila pozdrave moje sestre, ki mi jih je naročala za vse v Argentini še pred mojim odhodom. Navzoči so mi tudi naročili, naj jo v njihovem imenu pozdravim.

Preživeli smo prav lep večer. Na koncu nam je mama misijonarja Tomažina, ki gospodinji v Slovenski hiši, postregla z mrzlim pivom in si pri tem prav gotovo mislila, kako lepo bi bilo, če bi namesto misijonarke sedel tam njen sin misijonar. Pokramljali smo o marsičem, tako o mojem misijonu kot o razmerah med rojaki v Argentini. Občudujem slovensko žilavost v tej deželi, tolik smisel za slovensko skupnost! Bog jih živi!

V San Justu med otroki

Sredi naslednjega tedna sem obiskala slovensko mladež iz San Justa. Ravno zaključek počitniškega slovenskega šolskega tečaja so imeli; brž so zatemnilo sobo, da sem jim lahko s skioptičnimi slikami pokazala zanimivosti iz Afrike in zamorskega življenja. Na moja vprašanja so hitro in točno odgovarjali. Zdi se mi, da bo med slovensko mladino v Velikem Buenos Airesu veliko možnosti za misijonske poklice! Tudi obdarovali so me iz bogate zaloge predmetov, ki so jih sami v počitniškem tečaju izdelali: dekleta so mi izbrale lepega pajaca, fantje pa pošiljajo v Ugando svojim črnim tovarišem nogometno žogo. Jaz pa jim sporočam, da sem prav danes, ko to pišem, z ladjo poslala od tu zamorsko doma narejeno žogo iz bananovih listov za fante; za deklice pa domač izdelek iz drevesnega lubja: denarnico. Ko boste te spominke prejeli, se spomnite, kaj ste mi ob slovesu obljubili: da boste pri vsakem svojem sestanku molili zdravomarijo za ugandsko mladino! Vaše lepe poskočnice, ki ste mi jih zapeli v slovo, mi še zdaj done v ušesih. Gospe Lojzki Urbančič in drugim iskrena hvala za to srečanje in tudi za gmotni dar!

Pri mladinskih organizacijah

1. marca so me povabili na sestanek članstva Slovenske deklinške organizacije in Slovenske fantovske zveze v Slovensko hišo. Ob navzočnosti duhovodje dr. Starca in predsednika Miha Stariha smo se najprej domenili, o čem naj bo naš misijonski razgovor, saj tvarine za pripovedovanje in debatanje je toliko, da bi res nikdar ne končali, če bi se ne omejili. Potem smo kramljali o ljudeh, o njihovem načinu življenja, o organizaciji šolstva in bolnišnic, o mladinskih organizacijah ter o pomenu laičnih misijonskih sodelavcev v teh afriških deželah, kjer je zdaj trenutno še zlata doba za misijone, ki jo je nujno treba izrabiti. V Ugandi bi morali katoličani danes ustvariti 100 ljudskih šol, 25 srednjih, 10 tehničnih in 25 bolnišnic; vanje pa poslati zlasti laične strokovne moči: država bi bila čisto zadovoljna in bi se še lepo zahvalila. Pomislite, kakšna možnost za razširjanje krščanske misli in življenja v tej deželi! Dolgo smo se o vsem tem pogovarjali, nakar je predsednica deklinške organizacije gdč. Helena Jeločnikova zaključila ta zanimivi sestanek.

V Ramos Mejía

Isti dan zvečer so se rojaki iz okoliša Ramos Mejía zbrali v Slomškovem domu. Vodil je sestanek g. Škerbec, tamkajšnji slovenski dušni pastir. Omenil je, da sem bila prav za prav dolžna priti tudi k njim, kajti v Ramos Mejía živi moja mama in več bratov z družinami; tudi jaz sem se tu pri mami nastanila v dneh mojega bivanja v Argentini. Tudi med občinstvom sem našla mnogo znancev izpred 25 let. Med prikazovanjem diapozitivov in razlago sem kar čutila vnemo poslušalcev; nekateri bi bili menda kar takoj pripravljeni iti pomagat v Ugando...

Zahvala in prošnja rojakom

4. marca popoldne sem se poslovila od dragih domačih. Čez Atlantik me je letalo poneslo spet v afriško Ugando.

Gospod Lenček me je pri razgovorih večkrat povabil, naj povem kaj o težavah misijonskega življenja. Mirno lahko zatrdim, da je edina večja težava samo v tem, da bo nekoč treba dajati odgovor za lepi poklic, ki sem ga prejela od Boga in v katerem sem tako srečna!

Dragi Slovenci in misijonski sodelavci! Kaj naj še rečem o vas, kakor sem vas doživela na mojem potovanju? Povedal sem naletela na izredno gostoljubnost, razumevanje za naše delo ter široko misijonsko ljubezen. Zdaj le še prosim, da molite in se žrtvujete v pomoč našemu delu, da bi krščanstvo prodrlo v miselnost in življenje naših črncev. Molite zlasti za rešitev največjega problema: vzgoja domače duhovščine! Naša kongregacija Misijonskih zdravniških sester se vsak dan v molitvi in vsak mesec s posebno mašo v vsaki redovni hiši spominja vseh dobrotnikov, ki z molitvijo ali gmotno podpirajo naše misijonsko delo. Hvaležno se osebno še posebej spominjam v molitvi tudi jaz vseh skupin in posameznikov v Argentini, na Primorskem in v domovini, ki so me obdarovali ob tem mojem obisku. Kot vidim, bodo ti darovi lep temelj povečanju in moderniziranju otroškega oddelka naše misijonske bolnišnice. Darovali ste torej za srečnejšo bodočnost svojih bratov in sestra v Ugandi! Še enkrat: Bog povrni! In vsem še — iskren pozdrav!

naši misijonarji pišejo

HONG KONG

Iz življenja in delovanja salezijanskega misijonarja STANISLAVA PAVLINA imamo to in ono vest, pred vsem iz pisem g. Wolbangu v ZD.

Marca lani mu je poslal slike in poročilo, kako se je imel na Japonskem, kamor je moral po službeni dolžnosti:

„Tu vam pošiljam slike iz mojih snidenj z misijonarjem Kosom, ki me je prišel obiskat v naše semenišče in sva skoraj dve uri kramljala. Misijonar Kos je zelo zaposlen tako na univerzi kot na misijonski postojanki; pozna se mu, da se skuša čim bolj prilagoditi japonski duši in vsakdanjemu življenju; je takorekoč postal pravi Japonec v vedenju in govorjenju. Obiskal sem tudi slovenske usmiljenke v Kobe in smo se pogovarjali kakšno uro. Prišla je tudi sestra prednica in nas je fotografirala. Gotovo vam bodo sestre same poslale te fotografije.

V Tokiu sem obiskal vse naše zavode, nakar sem šel po vseh drugih postojankah po širni Japonski. Videl sem, da naši sobratje povsod lepo napredujejo. Življenje dežele se je od tedaj, ko sem bival tamkaj, zelo spremenilo, moderniziralo.

Vračal sem se prek Formoze, kjer sem si ogledal glavno mesto Taipej, našo prokuraturo ter univerzo Fujen (kitajska kat. univerza), ki je arhitektonsko zelo lepa. Zvečer sem skušal govoriti z dr. Janežom v Lotungu,

pa so mi odgovorili, da je pri operaciji in da ne more k telefonu.

V Hong Kongu je delo, kar zadene spreobrnjenja, veliko lepše in plodnejše kot na Japonskem, kjer so mi sobratje tožili, kako je tam v tem pogledu težko. Kdo ve, kako dolgo bodo pri nas še trajale te lepe okoliščine za misijonsko delo...

3. marca nas je tu obiskal br. Joško Kramar, ki je bil njega dni v Burmi, od koder so ga skupaj z vsemi drugimi inozemskimi misijonarji izgnali. Za nekaj časa je šel pomagat v domovino, zdaj pa je potoval na Filipine, v svoj novi delokrog. Z g. Gederjem sva ga lepo sprejela in mu vse razkazala, zlasti mojo faro sv. Antona; je imel lep vtis in je bil prav zadovoljen.“

V drugi polovici aprila pa misijonar piše:

„Za praznik sv. Antona Padovanskega bomo imeli tu lepe slovesnosti — žegnanje, kot rečemo doma. Organiziramo veliko procesijo po fari. Priel bo tudi škof birmovat. Na predvečer bomo imeli krščevanje naših študentov.

Potem pridejo počitnice. Starši bi sicer najrajši videli, da bi fantje tudi med počitnicami ostali kar pri nas, ker imajo zelo slaba stanovanja in radi vidijo, da gredo otroci spod nog. Vlada se sicer neprestano trudi, kako bi rešila to vprašanje, a ljudstva je vedno več, zlasti beguncev.“

Iz njegovega pisma 14. junija:

Trije slovenski salezijanski misijonarji so se sestali v Hong Kongu: Stanko Pavlin, ki tam župnikuje; brat Jožko Kramar, na poti na Filipine; in Jožko Geder, ki zdaj odhaja v domovino iskat zdravje.

„Sporočiti vam moram, da bo šel misijonar Jožko Geder konec tega meseca v Evropo, da se okrepi, ker ga sladkorna bolezen vedno bolj nadleguje.

28. tega meseca bo posvečen v duhovnika moj bivši gojenec Man Yin tun. Povabil ga bom v našo šolo, da bo pred gojenci daroval eno svojih prvih svetih maš. Nameravam mu podariti štolo ali kelih kot novomašni dar. On je svetni duhovnik. Bog ga blagoslavljalj pri njegovem svetem delu!“

V naslednjem pismu sporoča, da je misijonar Geder res odpotoval in so se na letaliču poslovili od njega predstojniki in sobratje ter tudi veliko katoličanov, čeprav je bila ura čez polnoči. Ali je odhajal, da se več ne

vrne? Zelo se nam zdi, da je njegovo zdravje vedno slabše. Vsekakor tudi mi želimo, da si v domovini zdravje čim bolj okrepi in še veliko let deluje za duše, če ne v misijonih, pa med slovenskim ljudstvom. G. Geder ima za seboj skoraj 40 let misijonskega delovanja med Kitajci...“

S tem v zvezi zvemo še nekaj iz pisma misijonarja Pavlina, ki ga je naslovil na naše uredništvo 13. novembra lani:

„Gotovo že veste, da se je misijonar Geder podal v domovino in da zdaj živi na Rakovniku pri salezijan- cih. Od tam pišejo, da je res bolj slabega zdravja in da se ne vrne na misijon, če se ne pozdravi. Tako sem ostal sam tu. G. Majcen je daleč od mene v Vietnamu. No, dela je še ved-

no veliko in lepega dela; letos bom lahko spet krstil okrog dvajset fantov in dvajset deklet. Vsem prijateljem misijonov voščim k prazniku in blagoslov v novem letu!“

Če misijonar Pavlin pravi, da je ostal zdaj v Hong Kongu sam, je to razumeti tako, da je ostal brez slovenskega sobrata. Kajti v Hong Kongu je še slovenska misijonarka, s katero se včasih srečata za kakšne minute. To je s. ERNESTA KOSOVEL, iz družbe kanosijank, rodna sestra poverjenice za Katoliške misijone Dore Kosovel pri Marijini družbi na Via Risorta v Trstu. Julija meseca se je oglasila g. Wolbangu v ZD in iz njenega pisma objavljamo sledeče:

„Srčna vam hvala za dar iz sklada za vse slovenske misijonarje. Ta denar bo posušil marsikatero solzo premnogim revežem okrog nas. V našo bolnico pride mnogo bolnikov, ki nimajo več upanja na ozdravljenje, pa jih strašno mori skrb, kaj bo z njihovimi številnimi otroki, ko oni umrjejo. Kako ne bi skušali vsaj z malim darom lajšati to veliko bedo! Srčna vam hvala, da mi to omogočite!“

Gospe Tušarjevi, ki pomaga gospodu Wolbangu, pa tole omenja o svojem misijonskem življenju:

„Prvih dvajset let mojega redovnega življenja sem preživela v Evropi, popolnoma osamljena, brez stikov s kakim Slovincem, tako da sem skoraj povsem pozabila materinščino. Pred desetimi leti sem prišla sem v Hong Kong in sem takoj začela prejemati KM in stopila v stik s slovensko misijonsko centralo v zaledju. Nato so me začeli še slovenski bogoslovci iz Ljubljane zalagati s slovenskim branjem, pa tudi s kakim misijonarjem še slovensko govorim. Po tridesetih letih sem šla celo v domovino, a žal je moja mama nekaj dni prej umrla.“

Oktoobra lani se nam je oglasil misijonar ANDREJ MAJČEN SDB, ki je nekaj prej prebolel nevarno bolezen. Njegovega pisma smo bili zelo veseli, čeprav ne prinaša kakih novic, ampak le pozdrave in voščila, a nam je dokaz, da se je misijonarju zdravje utrdilo, hvala Bogu! Takole piše:

„Prihajam z božičnimi voščili in obenem z zahvalo za vse, kar ste mi v letu 1969 pomagali vi in vaši sodelavci ter slovenski misijonski prijatelji sploh. Zahvalim se vam za vaše molitve in žrtve, za denarno pomoč meni in našim vietnamskim salezijanskim in škofijskim bogoslovcem. Zahvalim se za pošiljanje Katoliških misijonov in za objavo mojih glasov v njih, za Duhovno življenje z Božji stezicami, ki nudijo solidno duhovno hrano vsem, tudi nam misijonarjem, in odpirajo okno v slovenski svet doma in v tujini. Zahvala tudi za Omnes unum, ki ga prejemam iz Celovca, in za lepe slovenske knjige, ki mi jih včasih pošljete. Torej, moja zahvala za vse in iskrene božične in novoletne čestitke vsem!“

SIAM

Sestra KSAVERIJA PIRC OSU se nam je spet prijazno oglasila. V pismu z dne 13. januarja letos takole pozdravlja rojake in tele novice sporoča:

„Jutri bodo potekli že trije meseci, odkar sem zapustila domovino, ki sem jo obiskala. Kaj vse sem videla, srečala in doživela v tistih dneh! Doživela sem domovino tako rekoč raztreseno po vsem svetu. Kljub temu, da je med onimi doma in mnogimi v izseljenstvu še vedno veliko razlik, pa sem pri vseh opazila eno skupno potezo: velik idealizem, zavzetost za vse dobro in plemenito. Be-

Tajski domači duhovnik med družinami, ki čakajo na božični dar v Bangkoku pri fari sv. Jožefa, kjer je cerkev naših uršulink.

seda misijoni jih povsod vžiga. Srečo, ki nam jo prinaša vera, žele posredovati bratom drugih ras. Ker sami ne morejo ponesti blagovesti mednje, v misijonarju pozdravljajo in izražajo to svojo pripravljenost. To sem močno povsod doživljala.

Z veseljem nadaljujem poslanstvo slovenskega naroda med Tajci. Dasi-ravno je oznanjanje božje besede v naših časih osebnostne svobode težje, je vendar vpliv misijonarjev tudi v takih deželah, kot je naša, še vedno velik. S svojo pojavo, s svojim življenjem, z vsem svojim bistvom pričujemo Boga, ki ga slutijo in hrepene po njem tudi milijoni budistov. Statistike danes ne morejo kazati dejanskega položaja in uspehov, kajti krščanstvo prodira v budizem neopazno, a trajno.

Dragi Slovenci v domovini in po svetu! Ne pozabite, da sem tu tudi v vašem imenu in se me spominjajte

pred Bogom. Na dan velikega obračuna bomo videli, kaj smo dosegli z združenimi močmi!

Kaj delamo na Tajskem? Tajska vlada se je začela krepko zanimati za proletariat. Učni načrti vsebujejo sociologijo kot obvezen predmet v vseh razredih. Učence in učenke skušamo opozarjati na one, ki jim manjka najpotrebnejše. Vodimo jih v sirotišnice med najdenčke, v predmestja, kjer živi beda strpana v borne kočice. Naše učenke pa hodijo v prostih dneh šivati oblekice za uboge. Velike trgovine, zlasti japonske, nam rade volje pošiljajo vzorce raznih tkanin, včasih kar precej velike kose. Sestra Bernardeta je prava umetnica, ko iz njih sešije lične oblekice. Naše deklice ji pa pomagajo. Nekdanje učenke tudi včasih pošljejo kak kos blaga za uboge. To karitativno delo celega leta se je kaj lepo pokazalo na razstavi, ki smo jo imeli v naši šoli pred dnevi. Naša

knjižnica je bila spremenjena v pravi sejem. Na stotine oblekic, srajčk in hlač je viselo po stenah, na mizah pa je bilo nešteto drugih darov za uboge, npr. kosi mila, pralnega praška, odeje, mreže proti komarjem itd. To so nanosile zadnje dni naše učenke, pa razni dobrotniki. Pozornost so vzbujali plastični umivalniki. Za vsako družino bo eden.

Prejšnjo nedeljo po maši smo pred našo cerkvijo razdelili božična darila revežem naše četrti. To je bil praznik! Obdarjenih je bilo 164 družin. Že vse te zadnje tedne je hodila s. Magdalena po kočah in se prepričevala na lastne oči o potrebah teh družin. Vse si je skrbno zapisala: koliko otrok, katerih starosti, splošno pomanjkanje, bolezen, stari starši itd. Vsaka družina je dobila svojo številko. „Le pazite na številko. Če jo izgubite, ne bo nič!“ O, nihče je ni izgubil. V vsaki koči je bila zatakajena v špranji lesene stene in ves teden so jo božale oči z ljubeznijo in pričakovanjem.

Po zapiskih sestre Magdalena smo spravile v plastične vreče darila za 164 družin. V nedeljo zjutraj so postavili nad stopnicami pri cerkvenih vratih tri velike mize. Na njih in ob njih je bilo 164 vreč in 164 umivalnikov in 164 vrečic riža. Vse to je bilo lepo urejeno že pred mašo ob osmih. Množice so se zbirale ob stopnicah. Vsakdo bi rad odkril vrečo s svojo številko. Pa je bila straža krog in krog. Nihče ni smel preblizu. Večina teh ubožcev nima posebne vere. Saj se nikdar v življenju niso brigali za kaj drugega, kot da si poteše lakoto. Maša se jim je zdela kar brez konca. Molili smo in peli in spet peli in molili po novem obredniku. Otroci so kukali pri vseh vratih in se zapodili celo na sredo cerkve, da jih je moral oče misijonar spred oltarja kar posvariti.

Končno je pa vendar prliša zaželeno ura. Predsednik Vincencijeve konference je z močnim glasom klical številke. In srečni obdarovanci so prejeli svoje vreče, umivalnike in riž.

Prenekatera družina se je prišla zahvalit našim sestram. Seveda ne vsi. Saj je bilo tudi v Gospodovih časih tako, ko se je od desetih ozdravljenih gobavih le eden prišel zahvalit...“

V pismu je g. Wolbangu CM sporočila novice iz Tajske še druga tamkajšnja slovenska uršulinka, s. FRANČIŠKA NOVAK OSU.

„Bog povrni za pismo in dragoceni ček, ki sta prispela pred nekaj dnevi. Kako prav nam pride Vaša pomoč! Naj omenim samo dve potrebi, o katerih zadnje čase veliko govorimo: V naši sicer lepi kapeli v tajskem slogu, ki ima že 12 let, imamo še vedno prav nerodne klopi; rade bi jih spremenile v bolj pripravne klečalnike, ki bi jih lahko v polkrogu razmestili okrog oltarja... To je eno, kar kliče po denarju. Drugo pa je tole: za našo šolo je veliko naselje najbolj revnih. Naš zavod tu v Trokčanskem predmestju je star komaj 15 let, me smo tu od 1955. Delo med reveži, ki jih je v neposredni bližini vedno več, je res nujno. Tudi tu bi kazalo porabiti vašo pomoč!

V našem najstarejšem zavodu Mater Dei zelo prospeva katehetsko delo in sicer na široko, kar za vso deželo. Letos so začele z zavodom za pripravo naših sester: Sister Formation Institute. Nad 30 sestra različnih redovnih družin v deželi je maja začelo petletni tečaj, ki ga vodijo pred vsem naše ameriške sestre, saj so med najbolj sposobnimi in najbolj podjetnimi. Pa je za nas druge tudi mnogo dela. Tu v Regina Mundi nas je zdaj 11 brez drage, tako delavne

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje Franc Sodja C.M., upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska Slovenska tiskovna družba "Editorial Baraga", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA ZA LETO 1970: V Argentini in sosednih deželah: navadna 1000 pesov, podjorna 2000; dosmrtna 10.000. V ZD in Kanadi: 3 (6, 50) dolarjev; v Italiji: 1600 (3200, 25.000) Lir; v Avstriji 60 (120, 1000) šilingov; v Franciji 12 (24, 180) NF; v Angliji 1¼ (2 in pol, 18) funtov; v Avstraliji 3 (6, 45) dolarjev.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA.: Rev. Charles A. Wolbang CM, St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540. — Mr. Rudi Knez, 679 E. 157th St., Cleveland, Ohio 44110. — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, CHICAGO, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. Jože Časl CM, istotam. Za Montreal in okolico: Rev. Andrej Prebil CM, 405 Marie Anne East, Montreal, P. Q. Za Port Arthur (Ontario) in za vso ostalo srednjo in zapadno Kanado: Rev. Jože Mejač CM, 95 MacDonald Ave, Winnipeg 2, Man.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar CM, Rue de Sévres 95, Paris VI.

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt. Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau, Kapellengasse 15, Kärnten.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Camaron Court, KEW, Vic. 3101,

Vrabcen Franc, Baraga House, 19 A'Beckett St., KEW, Vic.

in požrtvovalne s. Ksaverije Pirc, ki je na potovanju. Sredi meseca jih je 5 odšlo na zunanjo šolo Kalvarijo ob veletoku Menam. Tamkajšnji župnik je lani postavil lepo petnadstropno šolo na zelo omejenem prostoru med ozko ulico in široko valereko, kjer ladje podnevi in ponoči ropetajo; vrh tega pa je uredil še 6 sob za nas, ki smo že prej v župniji vodile šolo a smo se vsak dan vozile tja iz Regina Mundi. Zdaj bo pa tu nova redov-

na postojanka. Tako imamo zdaj na Tajskem 4 redovne hiše, v katerih šolamo nad 4000 siamskih fantičev in deklet.

To šolsko leto, ki se je začelo sredi maja, smo začele s socialno aktivnostjo za vse gojenke: teoretični študij in praktično delo. Pri tem gredo nekatere gojenke v bolnišnice in sirotišnice, druge v „slums“, tretje pa delajo razne predmete za vsakdanjo rabo za reveže.“

Slovenski misijonarji in misijonarke so naši zastopniki na Kristusovem misijonskem polju; mi moramo biti njihovi pomočniki: molitev in miloščina sta dve mogočni sredstvi našega sodelovanja. Ali mislimo na to? Jim v tem smislu pomagamo? Zelo nam bodo hvaležni!

Prvoobhajanke iz kitajskega predmestja v Bangkoku,
kjer misijonarita dve slovenski uršulinki.

Correo Argentino Suc. 37	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 3143
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 5612

Registro de la Prop. Int. N° 977.679
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467.
Buenos Aires